

Kampania wyborcza związana z wyborami samorządowymi zarządzonymi na 7 kwietnia 2024 r. nabiera rumieńców. W związku z tym Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przygotowała komunikat dotyczący zasad związanych z umieszczaniem plakatów wyborczych w pasie drogowym.

Główne zasady „kampanii wyborczej” w pasie drogowym

Jak podaje GDDKiA, główne zasady umieszczania plakatów wyborczych w pasie drogowym to:

- umieszczenie plakatu wyborczego w pasie drogowym wymaga zezwolenia zarządcy drogi,
- zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o drogach publicznych, zarządcami dróg są: dla dróg krajowych – GDDKiA, dla dróg wojewódzkich – zarząd województwa, dla dróg powiatowych – zarząd powiatu, dla dróg gminnych – wójt (burmistrz, prezydent miasta),
- opłata za zajęcie pasa drogowego określana jest w drodze decyzji administracyjnej,
- za plakat wyborczy umieszczony bez zgody zarządcy drogi naliczy (w drodze decyzji administracyjnej) karę pieniężną,
- plakaty umieszczone w pasie drogowym lub w jego sąsiedztwie, które zagrażają bezpieczeństwu ruchu drogowego, będą usuwane.

Przepisy i orzecznictwo

GDDKiA zwróciła uwagę, że zgodnie z aktualną linią orzecniczą sądów administracyjnych, plakaty wyborcze spełniające cechy materiału wyborczego, o którym mowa w art. 109 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego stanowią reklamy w rozumieniu art. 4 pkt 23 ustawy o drogach publicznych.

Oznacza to, że umieszczanie materiałów wyborczych w pasie drogowym podlega dyspozycjom art. 39 ust. 3 oraz art. 40 ust. 1 w związku z ust. 2 pkt 3 ustawy o drogach publicznych.

Takie rozumienie powyższych przepisów potwierdziły sądy administracyjne w następujących orzeczeniach:

- wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24.08.2010 r., sygn. akt II GSK 728/09 (link do orzeczenia: orzeczenia.nsa.gov.pl)
- wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 09.09.2021 r., sygn. akt II GSK 1910/21 (link do orzeczenia: orzeczenia.nsa.gov.pl)
- wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z 29.08.2013 r., sygn. akt II SA/Sz 1227/12 (link do orzeczenia: orzeczenia.nsa.gov.pl)
- wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 17.07.2015 r., sygn. akt III SA/Łd 449/15 (link do orzeczenia: orzeczenia.nsa.gov.pl).

Plakat wyborczy jako reklama

Na gruncie ustawy o drogach publicznych pojęcie „reklamy” zostało określone w art. 4 pkt 23, który stanowi, że reklama to umieszczone w polu widzenia użytkownika drogi tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe w rozumieniu art. 2 pkt 16b i 16c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.), a także każdy inny nośnik informacji wizualnej, wraz z jej elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami, niebędący znakiem drogowym, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r.

- Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, z późn. zm.), ustawionym przez gminę znakiem informującym o obiektach zlokalizowanych przy drodze, w tym obiektach użyteczności publicznej, znakiem informującym o formie ochrony zabytków lub tablicą informacyjną o nazwie formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 115 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890).

Z kolei art. 109 Kodeksu wyborczego definiuje czym jest materiał wyborczy. I tak, zgodnie z tym przepisem materiałem wyborczym jest każdy pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z zarządzanymi wyborami (§ 1). Materiały wyborcze powinny zawierać wyraźne oznaczenie komitetu wyborczego, od którego pochodzą (§ 2). Materiały wyborcze podlegają ochronie prawnej (§ 3).

Co z umieszczaniem materiałów wyborczych? Otóż kwestię tą reguluje art. 110 § 1 Kodeksu wyborczego, stanowi że na ścianach budynków, przystankach komunikacji publicznej, tablicach i słupach ogłoszeniowych, ogrodzeniach, latarniach, urządzeniach energetycznych, telekomunikacyjnych i innych można umieszczać plakaty i hasła wyborcze wyłącznie po uzyskaniu zgody właściciela lub zarządcy nieruchomości, obiektu albo urządzenia.

Powyższe oznacza, że plakat (baner) wyborczy, podobnie jak handlowy czy usługowy materiał reklamowy, nie jest związany z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Zatem umieszczenie materiału wyborczego w pasie drogowym, bez względu na nośnik (tzn. czy jest nim urządzenie obce, czy też urządzenie związane z zarządzaniem drogami i potrzebami ruchu), zależy od zgody zarządcy drogi.

Jak legalnie umieścić materiał wyborczy w pasie drogowym?

Umieszczenie w pasie drogowym tego typu reklam wymaga:

- uzyskania zezwolenia zarządcy drogi na lokalizację reklam w pasie drogowym na podstawie art. 39 ust. 3 ustawy o drogach publicznych w drodze decyzji administracyjnej,
- uzyskania zezwolenia zarządcy drogi na zajęcie pasa drogowego wydanego na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o drogach publicznych w drodze decyzji administracyjnej, w którym zostanie naliczona stosowna opłata za zajęcie pasa drogowego poprzez umieszczenie w nim reklamy.

O tym jak wygląda taka procedura można przeczytać tutaj: www.biznes.gov.pl

Sankcje

GDDKiA przypomina, że w przypadku stwierdzenia zajęcia pasa drogowego bez zezwolenia poprzez umieszczenie materiału wyborczego, zarządca drogi (na podstawie art. 40 ust. 12 pkt 1 ustawy o drogach publicznych) wymierza w drodze decyzji administracyjnej, kare pieniężną stanowiącą dziesięciokrotność opłaty ustalonej jak przy wydawaniu zezwolenia.

Dodatkowo należy mieć na uwadze przepis art. 110 § 5 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym policja lub straż gminna jest obowiązana usuwać na koszt komitetów wyborczych plakaty i hasła wyborcze, których sposób umieszczenia może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo bezpieczeństwu mienia bądź bezpieczeństwu w ruchu drogowym.

Kampania wyborcza w pasie drogowym

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 07, marzec 2024 07:15

Przemysław Matysiak

Odsłony: 812

Opracowano na podstawie komunikatu Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad

Źródło: www.gov.pl